

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**AntiLutherus Judoci Clichtouei Neoportuensis. Doctoris
Theologi, Academiae Parrhisie[n]sis**

Clicthove, Josse

[Köln], 1525

VD16 C 4189

Sacerdote[m] in missæ officio debere sumere sacramentu[m] eucharistiæ,
a se co[n]secratu[m], co[n]tra Lutheri id nega[n]tis impietate[m] &
zesabua[m] XXI

urn:nbn:de:hbz:466:1-36183

Huius aut præcipitis & indebitæ oblationis (quã subitaria puni-
uit mors: cælitus illis inflicta) causam assignat illi⁹ loci interpretes:
q̄ uino madetes atq; sepulti: ad offerendũ huiusmodi sacrificiũ se p̄
riperunt. Quod nõ irrationabiliter cõiectat ex illo dñi uerbo: haud
multo post in eodẽ capite, dicto ad Aarõ. Vinũ & omne quod in- Leul. 10
ebriare potest, nõ bibetis tu & filij tui: quãdo intrabitis in taberna-
culũ testimonij, ne moriamini. q̄a p̄ceptũ sempiternũ est in gene-
rationes uestras: & ut habeatis scientiam discernedi inter sanctũ &
prophanũ, inter pollutũ & mundũ. Si igitur ad offerenda ritus anti-
qui sacrificia debuerunt sacerdotes ab usu uini abstinere, cũ eẽt ab
eis facienda oblatio, neq; poti ad illã deo exhibendã accedere: nõne
potiore iure ad offerendã deo nouæ legis hostiã, omnibus Mosai-
instituti uictimis digniorẽ: debet sacerdotes cibo & potu penit⁹ ab-
stinere, itidem & laici ante illius sumptionẽ: ad illã digne sumendã?
Nemo certe id (ut reor) inficiabitur: animã, quia longe est corpore
p̄stantior, prius esse pascendã suo cibo supercælesti: q̄ corp⁹ suo a-
limento terreno. Ad quod: & dñs salubriter omnes his uerbis ex- Ioan. 6
hortatur. O peremini nõ cibũ qui perit: sed qui permanet in uitã
æternã. Corporis enim cibus: cito disperit. Animæ uero cibus, eu-
charistia: interitum nescit, & uitam largitur æternam.

¶ Sacerdotem in missæ officio debere sumere sacramentũ
eucharistiæ: à se cõsecratũ, cõtra Lutheri id negantis im-
pietatem & uæsaniam.

Cap. XXI.

¶ Super calūniã Lutherus in octauo suo dicto, an-
teposito: & præsentis capite quantũ ad primã eius
particulã conuellendo (quasi totum suum studium
ex industria conuerterit ad ea reprehendenda: quæ in
sacro missæ ministerio sunt decetissime à catholica
ecclesia ordinata, & hactenus illabefacto ritu obseruata) calūniã
inq; & hũc ecclesiasticũ morẽ: q̄ sacerdos eucharistiã à se cõse-
cratã sumit in missæ officio, & nõ alijs cõmunicat. Christus (inquit) 1.
sibi ipsi tradidisse nõ legit sacramentũ altaris: sed tm̄ suis discipulis. 2.
Ad cuius exemplũ deberet sacerdos in missa non sumere euchi- 3.
ristiam, sed alijs tradere: quemadmodũ fit in laicorũ cõmunionẽ. In 4.
missa autem, solus sumit sacerdos: & non distribuit alijs. Hæc Lu- 5.
therus. ¶ Verum hæc prauis dogmatis improbitas & Lutherana 6.
E impietas

E impietas

LIBER SECVNDVS

Decretū con-
ciliij Toletani

impietas, manifeste cōfutat p̄ sanctionē ecclesiasticā: de cōsecrati-
one, distinctiōe secūda. cap. relatū. ex cōcilio Toletano de p̄optā,
quæ dicit. Quicūq; sacerdotū deinceps diuino altario sacrificiū
oblaturus accesserit, & se à cōmunionē suspēderit: ab ipsa qua se in
decenter priuabit gr̄a cōmunionis, anno uno repulsum se nouerit.
Nam quale erit sacrificiū: cui nec ipse sacrificās, particeps esse dino
scitur? Ergo modis omnibus tenēdum est, ut quotienscūq; sacrifi-
cans, corpus & sanguinē dñi nostri Iesu Christi in altario immo-
lat: totiens perceptionis corporis & sanguinis dñi nostri Iesu Chri-
sti participem se præbeat. Hæc ibi. Quinimmo quoniam aliqui sa-
crificiū altaris immolātes deo, dū taxat corp⁹ dominicum in ip̄o
missæ officio sumere tentarūt, abstinentes à perceptione sancti
calicis etiam consecrati: Gelasius papa hūc celebrādiritum tāquā
ecclesiasticis moribus aduersum damnauit, de cōsecratione, distin-

Gelasius:

ctiōe secūda, cap. comperimus, dicēs. Cōperimus autem, q̄ qui-
dam sumpta tantūmodo corporis sacri portiōe: à calice sacri cru-
oris abstineant: qui procul dubio (quoniam nescio, qua superstitio-
ne docētur astringi) aut integra sacramēta percipiant: aut ab inte-
gris arceantur. quia diuisio unius eiusdēq; mysterij: sine grandi sa-
critegio nō potest prouenire. Hæc ibi. Ecce cōstitutionē ecclesia-
sticā, decernētem: utranq; dominici sacramēti portiōe, panem sci-
licet sanctum & sanguinis dominici calicē: à sacrificante sacerdo-

Leuit. 6. & 7

te sumi in ipsius missæ officio debere. Et certe mirum id uidere ē,
sacerdotes ueteris legis: oblata sacrificia in usum suum & esum di-
uina sanctiōe uēdicasse. & offerētes etiā laicos, in nōnullis hostia-
rū generibus: unam sacrificij partē, quā manducarēt post oblati-
onē, habuisse sibi. Nouæ uero legis sacerdotes: à p̄ceptione sui sacri-
ficij (quod multo omnium est p̄stantissimū) esse penitus exclusos &

11.

prohibitos. ¶ Porro nūc operæ precij est uidere: quā inualidæ ra-
tioni innitatur Lutherus, ad astruendā suam sentētiā. Nō legit
(inquit) Christus in euāgelio accepisse sacramētū eucharistiæ, sed
tātū tradidisse discipulis. Infirma sane est hæc cōsecutio: & ex Lu-
therana dialectica, immo teterrima hæreticorum officina desum-
pta. Hoc nō est expresse scriptū in euāgelio: ergo hoc nō est sa-
ctū. cum multa fuerint à Christo facta, teste beato Ioanne circa fi-

Ioan. 21.

nē sui euāgelij: quæ nō sunt ab euāgelistis conscripta. Sed quæ
admodum

admodū aperte non exprimūt sacri scribæ uerborū & operū Christi, quod ipse sibi ipsi propriū corpus & sanguinē in mysterio sacra-
 menti tradiderit: ita neq; scribūt manifeste oppositam partē, ut pote
 quod id sacramētū Christus in cœna nō sumpserit. Non ualētio-
 re igit ratione ex euangelico cōtextu colligere quis possit, Christū
 in cœna nō accepisse suū corpus & sanguinē sub forma panis & ui-
 ni: q̄ ipsum id accepisse, quod neutrum eorū: apertis uerbis in codi-
 ce euangelicū sit cōscriptum. ¶ Verūtāmē probatissimi authores, q̄
 III. rum receptissima est apud omnes authoritas: in eam potius sentē-
 tiam tendūt, quod Christus suum sacratissimum corpus & sangui-
 nem in cœna nouissima primo accepit: deinde discipulis suis utrū-
 que tradidit. Cui quidē assertioni potius est accedendū atq; assen-
 tiendū: q̄ uero magis cōsona uideat & cōformis, Enimuero Chri-
 stus circuncisionem accepit & baptismū (ut ex euangelico testimo-
 nio, omnibus indubitato constat) non quidem necessitate purga-
 tionis, sed benigna dispensatione nostræ instructionis: ut aliq̄ esset
 forma & exemplū uitæ, & quæ obseruanda ab alijs, institueret: pri-
 us ipse obseruaret, secundū illud dictum beati Lucae, actuum pri-
 mo capite. Cœpit Iesus facere: & docere. Quidni igitur & suū san-
 ctissimū corpus & sanguinē sub panis & uini forma accepit in cœ-
 na: ut eo facto discipulis suis traderet exemplū, idem sumendi my-
 steriū: Id plane sentit Chrysostomus sup̄ Matthæi uicesimū sex-
 tū caput: dicēs de Christo. Bibit ex eo (calice scilicet) ut audientes
 hoc non dicerēt. Quid sanguinem bibo: & carnem manduco: Vt e-
 nim non turbarentur, sicut turbati fuerūt quādo multi abierūt re-
 tro: prius sanguinē suū bibit. Idem quoq; cōprobat Esicius sup̄ Le-
 uiticū: in expositione octauī capitis eius dicēs, Primo sacerdos, po-
 stea filij eius sanguine ungebantur: quia Christus in cœna primo
 sanguinē accepit, deinde discipulis suis dedit. His accedit & Hiero-
 nym⁹ ad Heldibā: & adducit de cōsecratiōe, distinctiōe secūda, ca-
 nec Moyses, hoc uerborū cōtextu. Nec moyses dedit uobis panē
 uerū: sed dñs noster Iesus. Ipse enim a postolis conuiuia & conui-
 uium: ipse comedēs & qui comeditur. Porro hæc & alia complu-
 ra in eandē tendētia sentētiā, latius ptractat uir pclaræ eruditio-
 nis Gabriel Biel: circa finem tricesimæ septimæ lectionis, suæ ex-
 positionis super canonem missæ. Ex quibus profus subruitur id
 E 2 fundamē-

Actuū.

Chrysostomus

Ioan. 6
Esicius.
Leuiti. 8

Hieronymus

Gabriel.

LIBER SECVNDVS

fundamentū, quod collocauerat Lutherus ad fulciendā erroris sui fabricā: Christum scilicet in cœna non accepisse suū corpus & sanguinem sub forma sacramentali, ut exinde conficeret, sacerdotes nouæ legis in officio missæ non debere ipsū eucharistiæ sacramentū sumere: sed tantū alijs tradere. **V**trūq; enim horū, iam ostēsum est esse falsū: & à ueritate longe alienū. ¶ Neq; idem, suū propositū cōstruere ualet aut stabilire ex sacra laicorum cōmunionē: in qua ipsi tantū percipiūt sanctā eucharistiā, nō etiā alijs tradūt, et ergo deberēt (ut contēdit) sacerdotes, ē diuerso alijs tantū tradere sanctū eucharistiæ sacramentū: nō autē sumere. Nemp̄e laici circa id sacrosanctū mysteriū, unicū habent ex ordinatione ecclē opus: scilicet ipsum cū reuerētia sumēdi sub specie panis tantū, ab alio tradente. Sacerdotes uero, quoniā ad altaris ministeriū & sortem ecclesiasticā peculiariter sunt asciti atq; consecrati; triplex habent circa idē eucharistiæ sacramentū, munus exercendū, utpote ipsum per certā uerborū formā cōsecrandi. cōsecratū: proprijs manibus & nō alteri^o ministerio, in officio missæ sub utraq; specie, panis in quā & uini, sumendi, & deniq; sub una specie, uidelicet panis, tradendi alijs extra missæ officiū. quorū quidē triū oporēt nullum laicis conuenit. **C**um his tamē in hoc uno coincidūt sacerdotes, ut si morbo detenti aut alia rōnabili causa impediti, uelint citra missæ ministeriū, & nō facta à se celebratiōe nec oblatiōe diuini sacrificij eucharistiæ sacramentū sumere: illud alio tradente ministro sacerdote, & sub una tantū specie utputa panis, sumant, more laicorū. Ex modo igitur laicis definito quo debeant percipere eucharistiā: nō pōt recte colligi qđ pponit Lutherus, sacerdotes uidelicet officiū missæ celebrātes nō debere sanctā sumere eucharistiā: sed tm̄ mō alijs tradere. qm̄ lōge alia sacerdotū sunt officia et multo digniōra, circa huius sacramēti administrationē & cōmunicationē atq; perceptionē: q̄ laicorum.

¶ **V**nā hōitiæ cōsecratæ partē in officio missæ sanctis æternæ gloriæ cōsortib^o recte deputari. **Ca. XXII.**
I. **D**Einde ut nihil intactū incōtaminatumq; reliquat Lutherus qđ ad sacratissimū missæ p̄inet officium, quo testatiorem & perspectiorem mundo relinquat suā in deū atq; sanctā ecclesiam impietate: subannat.